

საქმე №2ზ/6081-17

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

2- მარტი, 2--- წელი

ქ.

თბილისი

თბილისის სააპელაციო სასამართლო

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

თავმჯდომარე თ----- ზამბახიძე

მოსამართლეები მერაბ გაბინაშვილი

თ----- ალანია

სხდომის მდივანი - ნანა კაბულაშვილი

აპელანტი - საქართველოს შრ----ს, ჯა-----ა და სო-----ი
დ----ს სამინისტრო

წარმომადგენელი - ბ-----

მოწინააღმდეგე მხარე - მ--- კ-----ე, მ---- ც----ე, კ----- კა-----ნი, ი--
--- კო-----ი, ლ--- ქ----ე, ლ--- ხუ---ა, ს-----ა შა-----ი,
ნ----- გო----ე, მ----- შახ -ნა-----ა, ო--- შახ - ნა-----ი,
ლ----- ედ-----ე, გ----- ლო----ე, თ----- ფი-----ი, ე---
- კო-----ი, ზ----- მა-----ი, თ----- დო-----ე, თ-----
და----ას უფლებამონაცვლე გ----- და----ა

წარმომადგენელი - ნ-----

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის საქალაქო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა კო----ის
19.09.2017წ. გადაწყვეტილება

დავის საგანი - სახელფასო დავალიანების ანაზღაურება
1. აპელანტის მოთხოვნა:

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება, ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კო---ის 19.09.2017წ. გადაწყვეტილებით:

1. მ--- კ-----ის, მ---- ც---ძის, კ----- კა-----ნის, ი---- კო-----ის, ლ--- ქ-----ის, ლ--- ხუ---ას, ს----ა შა-----ის, თ----- და----ას, თ----- მ----- ს, ნ----- გო---ის, მ----- შახ -ნა-----ას, ო--- შახ - ნა-----ის, ლ----- ედ--- ის, გ----- ლო---ის, თ----- ფი-----ის, ე--- კო-----ის, ა----- კ----- ს, ზ----- მა-----ის, ს----- გას-----ს, ქ----- კ-----ის, ე--- შო--- ის, ნ----- ვე-----ს, მ----- ზა-----ის, ნ----- აბ-----ის, ე----- ჟდ---ს, ც----- თუ-----ის, კ----- ფი-----ის, თ----- ქა---ის, ლ--- სა--- ს, თ----- დო---ის, თ----- სუ-----ლის, ი--- ბუ-----ძის სარჩელი დაკმაყოფილდა.

2. მოპასუხე, საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს დაეკისრა:

2.1. მ--- კ-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1959 (ათასცხრაასორმოცდაცხრამეტი) ლარის გადახდა;

2.2. მ---- ც---ძის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 3841 (სამიათასრვაასორმოცდაერთი) ლარისა და 13 (ცამეტი) თეთრის გადახდა;

2.3. კ----- კა-----ნის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 2976 (ორიათაცხრაასსამოცდათექვსმეტი) ლარისა და 72 (სამოცდათორმეტი) თეთრის გადახდა;

2.4. ი---- კო-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 3913 (სამიათასცხრაასცამეტი) ლარისა და 34 (ოცდათოთხმეტი) თეთრის გადახდა;

2.5. ლ--- ქ-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1613 (ათასექვსასცამეტი) ლარისა და 40 (ორმოცი) თეთრის გადახდა;

2.6. ლ--- ხუ---ას (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 2253 (ორიათასორასორმოცდაცამეტი) ლარისა და 2- (ოცდაშვიდი) თეთრის გადახდა;

2.7. ს----ა შა-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1743 (ათასშვიდასორმოცდასამი) ლარისა და 84 (ოთხმოცდაოთხი) თეთრის გადახდა;

2.8. თ----- და----ას (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 2-58 (ორიათასშვიდასორმოცდათვრამეტი) ლარისა და 83 (ოთხმოცდასამი) თეთრის გადახდა;

2.9. თ----- მ-----ს (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 136 (ასოცდათექვსმეტი) ლარისა და 31 (ოცდათერთმეტი) თეთრის გადახდა;

2.10. ნ----- გო----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 2029 (ორიათასოცდაცხრა) ლარისა და 14 (თოთხმეტი) თეთრის გადახდა;

2.11. მ----- შახ -ნა-----ას (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 3403 (სამიათასოთხასსამი) ლარისა და 98 (ოთხმოცდათვრამეტი) თეთრის გადახდა;

2.12. ო----ი შახ -ნა-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1353 (ათას სამასორმოცდაცამეტი) ლარისა და 98 (ოთხმოცდათვრამეტი) თეთრის გადახდა;

2.13. ლ----- ედ-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 2472 (ორიათასოთხასსამოცდათორმეტი) ლარისა და 79 (სამოცდაცხრამეტი) თეთრის გადახდა;

2.14. გ----- ლო----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1233 (ათასორასოცდაცამეტი) ლარის გადახდა;

2.15. თ----- ფი-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1474 (ათასოთხასსამოცდათოთხმეტი) ლარისა და 84 (ოთხმოცდაოთხი) თეთრის გადახდა;

2.16. ე---- კო-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 162- (ათასექვსასოცდაშვიდი) ლარისა და 04 (ოთხი) თეთრის გადახდა;

2.17. ა----- კ-----ს (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 232 (ორასოცდათორმეტი) ლარისა და 06 (ექვსი) თეთრის გადახდა;

2.18. ზ----- მა-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1239 (ათასორასოცდაცხრამეტი) ლარისა და 59 (ორმოცდაცხრამეტი) თეთრის გადახდა;

2.19. ს----- გას-----ს (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 707 (შვიდასშვიდი) ლარისა და 20 (ოცი) თეთრის გადახდა;

2.20. ქ----- კ-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 890 (რვაასოთხმოცდაათი) ლარისა და 10 (ათი) თეთრის გადახდა;

2.21. ე---- შო-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 521 (ხუთასოცდაერთი) ლარისა და 41 (ორმოცდაერთი) თეთრის გადახდა;

2.22. ნ----- ვე-----ს (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 628 (ექვსასოცდარვა) ლარის გადახდა;

2.23. მ----- ზა-----ის (პ.5.1-----) სასარგებლოდ 92 (ოთხმოცდათორმეტი) ლარისა და 74 (სამოცდათოთხმეტი) თეთრის გადახდა;

2.24. ნ----- აბ-----ის (პ.5.5-----) სასარგებლოდ 383 (სამასოთხმოცდასამი) ლარისა და 56 (ორმოცდათექვსმეტი) თეთრის გადახდა;

2.25. ე----- ჟდ----ს (პ.5.-----) სასარგებლოდ 102 (ასორი) ლარისა და 03 (სამი) თეთრის გადახდა;

2.26. ც----- თუ-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 948

(ცხრაასორმოცდარვა) ლარისა და 59 (ორმოცდაცხრამეტი) თეთრის გადახდა;

2.2- კ-----ფი-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 928
(ცხრაასოცდარვა) ლარისა და 67 (სამოცდაშვიდი) თეთრის გადახდა;

2.28. თ----ქა-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 86 (ოთხმოცდაექვსი) ლარისა და 80 (ოთხმოცი) თეთრის გადახდა;

2.29. ლ----სა----ს (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 588
(ხუთასოთხმოცდარვა) ლარისა და 36 (ოცდათექვსმეტი) თეთრის გადახდა;

2.30. თ----დო-----ის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 1157
(ათასასორმოცდაჩვიდმეტი) ლარისა და 69 (სამოცდაცხრა) თეთრის გადახდა;

2.31. თ----სუ-----ლის (პ.5.0-----) სასარგებლოდ 577 (ხუთასსამოცდაჩვიდმეტი) ლარისა და 29 (ოცდაცხრა) თეთრის გადახდა;

2.32. ი----ბუ-----ძის (პ.5.5-----) სასარგებლოდ 165
(ასსამოცდახუთი) ლარისა და 43 (ორმოცდასამი) თეთრის გადახდა.

დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით უდავო ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. საქართველოს შრ----ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ----ს სამინისტროს 1-----წ, NO----- ცნობით, სამინისტროს ბალანსზე, ყოფილი ს-----
-- ჯ-----ს დეპარტამენტის თანამშრომელთა მიმართ ირიცხება სახელფასო კრედიტორული დავალიანებები: მ.კ-----ე - 1956,84 ლარი, მ. ც---
-ძე - 3841,13 ლარი, კ. კ-----ი - 2976.72 ლარი, ი. კო-----ა - 3913.34 ლარი, ლ. ქ---
-ე - 1613.40 ლარი, ლ. ხუ---ა - 2253.2- ლარი, ს. შა-----ი - 1743.84 ლარი, თ.
და----ა - 2-58.83 ლარი, ლ. მ----- - 136.31 ლარი, ნ. გო----ე - 2029.14 ლარი, მ.
შახ-ნა-----ა - 3403.98 ლარი, ო. შახ-ნა-----ი - 1353.98 ლარი, ლ. ედ-----ე -
2472.79 ლარი, გ. ლო----ე -1233 ლარი, თ. ფი-----ი -1474.84 ლარი,
ე. კო-----ი -1498.04 ლარი, ა. კ----- -232.06 ლარი, ზ. მა-----ი -1239.59
ლარი, ს. გას----- -707.20 ლარი, ქ. კ-----ე -890.1 ლარი, ე. შო---
-----ი -521.41 ლარი, ნ.ვე----- -628 ლარი, მ. ზა-----ი - 92.74
ლარი, ნ. აბ-----ი -383.56 ლარი, ე----- ჟდ-----102.03 ლარი, ც. თუ-----
-ი -948.59 ლარი, კ. ფი-----ი -928.67 ლარი, თ. ქა----ე -86.80 ლარი,
ლ. ს---- -588.36 ლარი, თ. დო-----ე -1157.69 ლარი, თ.სუ-----ლი -577.29
ლარი, ი. ბუ-----ძე -165.43 ლარი.

2.2. სამინისტროს ბალანსზე ეს დავალიანებები, კრედიტორული დავალიანების სახით, ირიცხება დღემდე.

2.3. მოსარჩელები ითხოვენ 1997-2003 წლებში წარმოშობილი სახელფასო დავალიანების ანაზღაურებას, როდესაც მათი ნაწილი წარმოადგენდა შპს „ს-----ს“, ხოლო ნაწილი - დაავადებათა

კონტროლის ე----- ც-----ს თანამშრომელს.

დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

2.4. წარმოდგენილი სარჩელის დამაფუძნებელი ფაქტობრივი გარემოებაა მოპასუხე, საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს მიერ 1-----წ, NO----- წერილით განხორციელებული სახელფასო კრედიტორული დავალიანებების აღიარება ამ ცნობაში მითითებულ პირთა მიმართ.

2.5. თავის მხრივ, მოპასუხე, საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტრო, სასარჩელო მოთხოვნას არ ცნობს იმ საფუძვლებით, რომ მისი ზემოაღნიშნული წერილი, თავისი შინაარსით, არ წარმოდგენს ვალის არსებობის აღიარებას, რამდენადაც ამისთვის საჭიროა ხელშეკრულების ფორმის დაცვა და ამ წერილს მხოლოდ ინფორმაციული მნიშვნელობა აქვს; ამასთან, ამ დოკუმენტში კ----- კა-----ნი, ი----- კო-----ი და თ----- ც-----ა -ფი-----ი მითითებულნი არ არიან. რაც შეეხება დანარჩენ პირებს - ცნობაში მითითებულია მხოლოდ ინიციალები.

2.6. სასამართლო, საქმის მასალების ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვისა და გაანალიზების შედეგად, დამტკიცებულად მიიჩნევს ფაქტობრივ გარემოებას იმის შესახებ, რომ მოპასუხე, საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტრომ 1-----წ, NO----- წერილით, აღიარა ამ დოკუმენტში მითითებულ პირთა წინაშე არსებული სახელფასო დავალიანებები. შესაბამისად, ეს დოკუმენტი, თავისი შინაარსით, წარმოადგენს ვალის არსებობის აღიარებას (სამართლებრივი შეფასება იხ. ქვემოთ - გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი, მე-5 პუნქტი).

2.7. სასამართლო დამტკიცებულად მიიჩნევს ფაქტობრივ გარემოებას, რომ დასახელებულ წერილში მითითებული ინფორმაცია აქ ჩამოთვლილ ფიზიკურ პირთა სახელფასო დავალიანების შესახებ, მიუხედავად იმისა, რომ სახელების ნაცვლად მითითებულია ინიციალები, ხოლო რიგ შემთხვევაში, არასწორადაა მითითებული სახელის პირველი ასო და გვარის დაბოლოება, მაგალითად: ი. კო-----ა - ლ. (ლ-----) კო-----ის ნაცვლად, და გვარები: კ-----ი - კა-----ნი, თ. ც-----ა - თ. (თ-----) ც-----ა -ფი-----ი), ადასტურებს მოსარჩელეთა მიმართ მოპასუხის სახელფასო - კრედიტორული დავალიანებების არსებობის ფაქტს, ვინაიდან რაიმე მტკიცებულება იმის შესახებ, რომ ეს დავალიანებები არა მოსარჩელების, არამედ სულ სხვა პირთა წინაშე არსებულ დავალიანებებს ასახავს, მოპასუხეს არ წარმოუდგენია. ამ თვალსაზრისით, საყურადღებო გარემოებაა, რომ მოცემული საქმე სასამართლოს წარმოებაშია 2015 წლის აპრილიდან და 2016 წლის 31 მარტამდე იხილებოდა ადმინისტრაციულ საქმეთა კო-----ის მიერ, როგორც ადმინისტრაციული დავა, თუმცა ამ ხნის მანძილზე და არც

შედგომაც, საქმეზე არ ყოფილა წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომელიც გამორიცხავდა ფაქტობრივ გარმოებას საქართველოს შრ----ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ----ს სამინისტროს 1-----წ, NO----- წერილში მითითებულ პირებთან მოსარჩელების იგივეობის შესახებ.

სასამართლო თვლის, რომ სამოქალაქო პროცესში მტკიცების ტვირთის ობიექტური და სამართლიანი გადანაწილების პრინციპიდან გამომდინარე, სწორედ მოპასუხეს უნდა წარმოედგინა მის შესაგებელში მითითებული ამ გარემოებების დამადასტურებელი მტკიცებულებები, თუ კონკრეტულად რა საიდენტიფიკაციო მონაცემებზე დაყრდნობით გასცა მან ეს ცნობა და მაშინ ვინ არიან ის პირები, რომელთა წინაშეც სამინისტროს გააჩნია ამ წერილში აღნიშნული სახელფასო კრედიტორული დავალიანებები, რაც ასახულია ისეთ მნიშვნელოვან დოკუმენტში, როგორიცაა სამინისტროს ბალანსი, რაც მან ვერ დაძლია, - სასამართლოს აზრით, - საწინააღმდეგო მტკიცებულებების არარსებობის გამო.

ამასთან, თ----- ფი-----ის ნაწილში, საქმის მასალებით დადასტურებულია, რომ მან გამოიცვალა გვარი 1994 წელს (ტ.1. ს.ფ.219), მაგრამ რადგანაც შრ----ს წიგნაკი გახსნილი აქვს დიდი ხნით ადრე - 1973 წელს (ტ.1. ს.ფ.218), შესაბამისად, ამ მიზეზის გამო წერილში უნდა იყოს მითითებული მისი თავდაპირველი გვარი - ც-----ა.

ასევე, ამ დოკუმენტში თ----- მ-----ს სახელის პირველი ასო მითითებულია არასწორად - „ლ.“ - რაც მექანიკურ უზუსტობად უნდა ჩაითვალოს, თუმცა მოპასუხე ამ ნაწილში მოსარჩელის იდენტიფიცირების საკითხს სადავოდ არ ხდის.

2.8. სასამართლო თვლის, რომ მოსარჩელეთა მოთხოვნა არ არის ხანდაზმული, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 129-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, ხანდაზმულობის ვადა იმ მოთხოვნებისა, რომლებიც წარმოიშობა პერიოდულად შესასრულებელი ვალდებულებებიდან, სამი წელია. ამავე კოდექსის 137-ე მუხლით, ხანდაზმულობის ვადის დენა წყდება, თუ ვალდებული პირი უფლებამოსილი პირის წინაშე ავანსის, პროცენტის გადახდით, გარანტიის მიცემით ან სხვაგვარად აღიარებს მოთხოვნის არსებობას.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 138-ე მუხლის თანახმად, ხანდაზმულობის ვადის დენა წყდება, თუ უფლებამოსილი პირი შეიტანს სარჩელს მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

გამომდინარე ზემოაღნიშნულიდან, რამდენადაც წინამდებარე სარჩელი ეფუძნება მოპასუხის მიერ 1-----წ, NO----- წერილით აღიარებულ ვალს, სარჩელი კი სასამართლოში შეტანილია 2015 წლის 24 აპრილს, არ არსებობს

მოთხოვნის ხანდაზმულად მიჩნევის სამართლებრივი საფუძველი.

დასკვნები სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

2.9. საქართველოს კონსტიტუციის 30-ე მუხლის თანახმად, შრომა თავისუფალია. შრ----თი ურთიერთობის მომწესრიგებელ საერთაშორისო შეთანხმებათა საფუძველზე სახელმწიფო იცავს საქართველოს მოქალაქეთა შრ----თ უფლებებს საზღვარგარეთ. შრ----თი უფლებების დაცვა, შრ----ს სამართლიანი ანაზღაურება და უსაფრთხო, ჯანსაღი პირობები, არასრულწლოვნისა და ქალის შრ----ს პირობები განისაზღვრება ორგანული კანონით.

2.10. 1973 წლის 28 ივნისის „საქართველოს შრ----ს კანონთა კოდექსის“ 75-ე მუხლის (ძალადაკარგულია 2006 წლის 19 ივნისიდან) თანახმად, მუშაკისათვის შრ----ს ანაზღაურება ხდება შრ----ს ოდენობისა და ხარისხის მიხედვით. მუშაკისათვის შრ----ს ანაზღაურება ხდება შრ----ს ხელშეკრულებით (კონტრაქტით) დადგენილი წესითა და პირობებით. თუ საწარმოს, დაწესებულებისა და ორგანიზაციის ადმინისტრაცია ჩათვლის მიზანშეწონილად, შეიძლება გამოიყენონ სატარიფო სისტემა. სატარიფო სისტემით ანაზღაურების პირობები განისაზღვრება შრ----ს ხელშეკრულებით (კონტრაქტით). თანამდებობის პირის, სპეციალისტისა და მუშაკის შრ----ს ანაზღაურების თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს ადმინისტრაცია მუშაკის თანამდებობისა და კვალიფიკაციის გათვალისწინებით შრ----ს ხელშეკრულებით (კონტრაქტით) დადგენილი წესით, მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე.

2006 წლის 19 ივნისის საქართველოს შრ----ს კოდექსის 31-ე მუხლის თანახმად, შრ----ს ანაზღაურების ფორმა და ოდენობა განისაზღვრება შრ----თი ხელშეკრულებით. ამ მუხლის ნორმები გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შრ----თი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. შრ----ს ანაზღაურება გაიცემა თვეში ერთხელ, სამუშაო ადგილზე. ამავე კოდექსის 34-ე მუხლის თანახმად, შრ----თი ურთიერთობის შეწყვეტისას დამსაქმებელი ვალდებულია დასაქმებულთან მოახდინოს საბოლოო ანგარიშსწორება არა უგვიანეს 7 კალენდარული დღისა, თუ შრ----თი ხელშეკრულებით ან კანონით სხვა რამ არ არის განსაზღვრული.

2.11. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 341-ე მუხლის თანახმად, იმ ხელშეკრულების ნამდვილობისათვის, რომლითაც აღიარებულ იქნა ვალდებულებითი ურთიერთობის არსებობა (ვალის არსებობის აღიარება), აუცილებელია წერილობითი აღიარება. თუ სხვა ფორმით გათვალისწინებული იმ ვალდებულებითი ურთიერთობის

წარმოშობისათვის , რომლის არსებობაც აღიარებულ იქნა, მაშინ აღიარება მოითხოვს ამ ფორმას .

ვალის აღიარება თავისი შინაარსითა და გამოხატვის ფორმით შეიძლება იყოს სხვადასხვა სახის, კ---ძოდ, კონსტიტუც----- ან დეკლარაციული ხასიათის . კონსტიტუც----- ხასიათის ვალის არსებობის აღიარებით ხდება ახალი ხელშეკრულების დადება , რაც იმას ნიშნავს, რომ ვალის აღიარების ხელშეკრულებით დგინდება ახალი დამოუკიდებელი ვალდებულებით - წარმოიშობა ახალი მოთხოვნა , მიუხედავად ძველი ვალდებულებით -სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობისა თუ ნამდვილობისა. ახალი ვალდებულებით -სამართლებრივი ურთიერთობის სამართლებრივი ძალა არ არის დამოკიდებული ძველი ვალდებულებით - სამართლებრივი ურთიერთობის სამართლებრივ ძალასა თუ შინაარსზე . სწორედ აღნიშნული სახის ვალის არსებობის აღიარებას ითვალისწინებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 341-ე მუხლის პირველი ნაწილი , რომლისთვისაც , სავალდებულოა მარტივი ან რთული წერილობითი ფორმის დაცვა . ვალის არსებობის აღიარებად ხელშეკრულების შეფასება , თანმდევი სამართლებრივი შედეგებით , ინდივიდუალურია და ერთმნიშვნელოვნად , ხელშეკრულების შინაარსიდან უნდა მომდინარეობდეს , კ---ძოდ , ვალის არსებობის ხელშეკრულებით პირი უნდა აღიარებდეს გარკვეულ ვალდებულებით -სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობას და კისრულობდეს მისი შესრულების ვალდებულებას . ვალის არსებობის აღიარება წარმოადგენს ცალმხრივ ხელშეკრულებას , ვინაიდან ამ ხელშეკრულებით იმ პირს, ვინც აღიარა ვალის არსებობა , წარმოეშობა შესრულების ვალდებულება , ხოლო იმ პირს, რომლის სასარგებლოდაც განხორციელდა ვალის არსებობის აღიარება , უფლება აქვს მოითხოვოს შესრულება . ვალის არსებობის აღიარების ხელშეკრულების თავისებურება სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ მასში ვალდებულების შესრულების მზაობა იკვეთება (იხ. სუსგ №ას-839-890-2011, 08.11.2011წ.; სუსგ №ას-226-213-2015, 18 მაისი , 2015 წ., 28/04/2017წ. №ას-209-198-2017).

სასამართლო , ასევე, მიზანშეწონილად მიიჩნევს განმარტოს , რომ ვალის არსებობის აღიარების ხელშეკრულება არის აბსტრაქტული ხელშეკრულება და იგი დამოუკიდებელია ძირითადი ვალდებულებითი ურთიერთობისაგან იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც ძირითადი ვალდებულების არსებობა სადავოა . ამდენად , ვალის აღიარების ხელშეკრულება თავად წარმოადგენს მოთხოვნის უფლების წარმოშობის საფუძველს .

2.12. განსახილველ შემთხვევაში , საქმეში წერილობითი მტკიცებულების სახით წარმოდგენილი საქართველოს შრ---ს, ჯა----- --ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს 1-----წ. NO----- წერილით იკვეთება მოპასუხის ერთმნიშვნელოვნად გამოვლენილი ნება აქ მითითებულ პირთა მიმართ არსებული სახელფასო დავალიანების არსებობის შესახებ, რომელიც,

როგორც კრედიტორული (გადასახდელი/შესასრულებელი ფულადი ვალდებულება), მოსარჩელეთა სასარგებლოდ ირიცხება მოპასუხე სამინისტროს ბალანსზე.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოცემული გარიგება თავისი სამართლებრივი ბუნებით მიჩნეული უნდა იქნეს ვალის აღიარების ხელშეკრულებად.

2.13. სასამართლოს, მოყვანილი ნორმების საფუძველზე, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიაჩნია, რომ რამდენადაც მოპასუხის მხრიდან სახეზეა სახელფასო დავალიანებების არსებობის წერილობითი ფორმით აღიარება მოსარჩელების სასარგებლოდ, მოსარჩელები უფლებამოსილნი არიან მოითხოვონ მოპასუხისაგან აღნიშნული დავალიანების ანაზღაურება.

3. სააკველაციო საჩივრის ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძვლები

3.1. სასამართლომ არასწორად დაადგინა, რომ საქართველოს შრ----ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ----ს სამინისტროს 1-----წ, NO----- წერილი წარმოადგენს ვალის აღიარების ხელშეკრულებას.

სამოქალაქო კოდექსის 341-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ ხელშეკრულების ნამდვილობისათვის, რომლითაც აღიარებულ იქნა ვალდებულებითი ურთიერთობის არსებობა (ვალის არსებობის აღიარება), აუცილებელია წერილობითი აღიარება. თუ სხვა ფორმად გათვალისწინებული იმ ვალდებულებითი ურთიერთობის წარმოშობისთვის, რომლის არსებობაზე აღიარებულ იქნა, მაშინ აღიარებაც მოითხოვს ამ ფორმას.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო 08.11.2011წ. N839-890-2011წ. გადაწყვეტილებაში განმატავს, რომ: „აღნიშნული ნორმით გათვალისწინებული ვალის არსებობის აღიარება ძირითადი ვალდებულებითი ურთიერთობისაგან დამოუკიდებლად ახალ მოთხოვნას ქმნის. ვალის არსებობის აღიარება ძირითადი ვალდებულებითი ურთიერთობის არსებობა სადავოობის შემთხვევაშიც შესრულების ვალდებულებას წარმოშობს და კრედიტორს მოთხოვნის უფლებას ანიჭებს. ამასთან, ვალის აღიარება იმით განსხვავდება ნებისმიერი სხვა ფორმით გათვალისწინებული მოთხოვნის აღიარებისაგან, რომ იგი ახალი ხელშეკრულებაა და არა სხვა სახელშეკრულებო ურთიერთობის ფარგლებში ნების გამოვლენა. ვალის არსებობის აღიარება არის ცალმხრივი და აბსტრაქტული ხელშეკრულება, რომლის თანახმად ერთი მხარე მეორე მხარის სასარგებლოდ დამოუკიდებლად კისრულობს გარკვეულ მოქმედებების შესრულებას და, ამდენად, საკმარისია ერთი პირის მიერ ნების

გამოვლენა. თუ მხარეები უკვე არსებული ვალდებულების შინაარსიდან გამოდიან ან ადასტურებენ მას, ან მხარეები არსებული ვალდებულების შესასრულებლად ახალი ვალდებულების შესრულებას კისრულობენ, ვალის აღიარებად არ მიიჩნევა. ვალის არსებობის აღიარებას ადგილი აქვს მხოლოდ მაშინ, თუ იგი დამოუკიდებელია ძირითადი ვალდებულებითი ურთიერთობისაგან და ახალ, დამოუკიდებელ მოთხოვნას წარმოშობს. ამდენად, იგი არ უნდა უკავშირდებოდეს ძირითადი ვალდებულებიდან გამომდინარე შესრულების მოთხოვნას. იმ შემთხვევაში, თუ მხარეები არსებული ვალდებულების შესასრულებლად ახალი ვალდებულების შესრულებას კისრულობენ და აღნიშნული გარიგებით გათვალისწინებული მოთხოვნის მიზანია ძირითადი ვალდებულებიდან გამომდინარე შესრულების მოთხოვნა და ამდენად, ვალის აღიარება არ არსებობს, აღნიშნული ურთიერთობის შეფასებისას უნდა გავითვალისწინოთ სამოქალაქო კოდექსის 319-ე მუხლის პირველი ნაწილის მეორე წინადადებით აღიარებული ხელშეკრულების თავისუფლების პრინციპი, რაც გულისხმობს ხელშეკრულების დადების თავისუფლებას და მისი შინაარსის თავისუფლად განსაზღვრის შესაძლებლობას. ხელშეკრულების თავისუფლების პრინციპის ეს უკანასკნელი ელემენტი ასევე გულისხმობს იმასაც, რომ მხარეებს შეუძლიათ, დადონ ნებისმიერი ხელშეკრულება, მათ შორის ისეთიც, რომელიც არ არის კანონით გათვალისწინებული, მაგრამ არ ეწინააღმდეგება მას.

ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლებრივი ურთიერთობის ვალის არსებობის აღიარებად მიჩნევისათვის სახეზე უნდა იყოს უფლებამოსილი პირის მიერ წერილობითი ფორმით ვალის ერთმნიშვნელოვნად აღიარება და ვალდებულების აღება მის შესრულებაზე. განსახილველ შემთხვევაში 1-----წ. წერილი წარმოადგენს ინფორმაციული ხასიათის დოკუმენტს და რაიმე დათქმას თანხის გადახდის თაობაზე მითითებული წერილი არ შეიცავს. ამდენად, სასამართლომ არასწორად მიიჩნია აღნიშნული წერილი ვალის აღიარების ხელშეკრულებად.

3.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 129-ე მუხლის პირველი ნაწილით, სახელშეკრულებო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ვადა შეადგენს სამ წელს. ამავე კოდექსის 130-ე მუხლით, ხანდაზმულობის ვადის დენა იწყება მოთხოვნის წარმოშობის მომენტიდან. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 144-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ხანდაზმულობის ვადის გასვლის შემდეგ ვალდებული პირი უფლებამოსილია უარი თქვას მოქმედების შესრულებაზე.

1-----წ, N0----- წერილში მითითებული დავალიანება წარმოშობილია 1997-2001 წლების პერიოდში, როდესაც მოსარჩელები მუშაობდნენ კ---ძო სამართლის იურიდიულ პირებში: შპს „დ-----ი“

და შპს „ს-----ში“. ამდენად, მოსარჩელეთა მოთხოვნაზე უნდა გავრცელდეს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 129-ე მუხლით გათვალისწინებული ხანდამზულობის ვადა.

3.3. დაუსაბუთებელია სასამართლოს მსჯელობა 1-----წ, NO----- წერილში მოხსენიებული ინიციალების მოსარჩელეთათვის კუთვნილების თაობაზე. სასამართლომ არასწორად დაადგინა, რომ წერილში მოხსენიებული კ. კ----- ი არის კ----- კა-----ნი და ი. კ----- არის იგივე ლ. კ-----.

სასამართლომ არასწორად გადაანაწილა მტკიცების ტვირთი და იმ გარემოების დადასტურება, რომ წერილში გაკეთებული ჩანაწერი ეკუთვნოდა მოსარჩელებს და არა სხვას, დააკისრა მოპასუხე მხარეს.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთება

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას.

ამავე კოდექსის 390-ე მუხლის საფუძველზე, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც საქმე ხელმეორედ არ წყდება არსებითად, მიიღება განჩინების ფორმით. განჩინება სამოტივაციო ნაწილის ნაცვლად უნდა შეიცავდეს მოკლე დასაბუთებას გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების ან უცვლელად დატოვების შესახებ.

ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება

4.1. დადგენილია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კო---ის 19.09.2017წ. გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილდა სახელფასო დავალიანების ანაზღაურების თაობაზე მ--- კ-----ის და სხვათა სარჩელი

საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს მიმართ. დადგენილია, რომ გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრით გაასაჩივრა მოპასუხემ მ--- კ-----ე, მ--- ც---ძე, კ----- კა-----ნი, ი--- კო-----ი, ლ--- ქ---ე, ლ--- ხუ---ა, ს---ა შა-----ი, ნ----- გო---ე, მ--- შახ -ნა---ა, ო--- შახ - ნა-----ი, ლ----- ედ-----ე, გ----- ლო---ე, თ--- ფი-----ი, ე--- კო-----ი, ზ--- მა-----ი, თ--- დო-----ე, თ--- და---ას მიმართ თანხის დაკისრების ნაწილში.

დანარჩენი მოსარჩელების მიმართ თანხის დაკისრების ნაწილში პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს მიერ გასაჩივრებული არ ყოფილა და შესულია კანონიერ ძალაში. როგორც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში 2-----წ. გამართულ სასამართლო სხდომაზე მხარეებმა განმარტეს, ამ ნაწილში გადაწყვეტილება აღსრულებულია და ფიზიკურ პირებს მიღებული აქვთ დაკისრებული თანხა (იხ.: 2-----წ. სხდომის ოქმი CD დისკზე).

ამასთან, პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ფაკულტატიური თანამონაწილეობა. კ---ძოდ, სსსკ-ის 86-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი შეიძლება წარდგენილ იქნეს ერთად რამდენიმე მოსარჩელის მიერ ან რამდენიმე მოპასუხის წინააღმდეგ, თუ: ა) სარჩელის საგანს წარმოადგენს საერთო უფლება; **ბ) სასარჩელო მოთხოვნები გამომდინარეობს ერთი და იმავე საფუძვლებიდან;** გ) სასარჩელო მოთხოვნები ერთგვაროვანია, მიუხედავად იმისა, ერთგვაროვანია თუ არა მათი საფუძველი და საგანი. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად თითოეული მოსარჩელე ან მოპასუხე მეორე მხარის მიმართ პროცესში გამოდის დამოუკიდებლად (საპროცესო თანამონაწილეობა).

განსახილველ შემთხვევაში სარჩელში გაერთიანებული იყო სხვადასხვა ფიზიკური პირის დამოუკიდებელი მოთხოვნები ერთი მოპასუხის მიმართ და **სასარჩელო მოთხოვნები გამომდინარეობს ერთი და იმავე საფუძვლებიდან.** ე.ი. ადგილი აქვს ფაკულტატიურ საპროცესო თანამონაწილეობას.

ამდენად, დგინდება, რომ წინამდებარე განჩინებით სააპელაციო სასამართლო მსჯელობს ს----- ჯა----- ე----- ც-----ს სააპელაციო საჩივარზე მოსარჩელების: მ--- კ-----ე, მ--- ც---ძე, კ----- კა-----ნი, ი--- კო-----ი, ლ--- ქ---ე, ლ--- ხუ---ა, ს---ა შა-----ი, ნ----- გო---ე, მ--- შახ -ნა-----ა, ო--- შახ - ნა-----ი, ლ----- ედ-----ე, გ----- ლო---ე, თ--- ფი-----ი, ე--- კო-----ი, ზ--- მა-----ი, თ--- დო-----ე, თ--- და---ას უფლებამონაცვლე გ--- და---ას მიმართ, **ამასთან ანალოგიური საფუძვლებიდან გამომდინარე სახელფასო დავალიანება უკვე ანაზღაურებულია დანარჩენ მოსარჩელეთა მიმართ კანონიერ ძალაში შესული**

გადაწყვეტილების საფუძველზე.

4.2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილია, სააპელაციო საჩივრით სადავოდ გამხდარი არ არის და საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მოსარჩელები მ. კ. -----, მ. ც. -----, კ. -----, კა. -----, ი. კო. -----, ლ. ქ. -----, ლ. ხუ. -----, ს. შა. -----, ნ. გო. -----, მ. შახ-ნა. -----, ა. ო. ----- შახ-ნა. -----, ლ. ----- ედ. -----, გ. ----- ლო. -----, თ. ფი. -----, ე. კო. -----, ზ. მა. -----, თ. დო. -----, თ. და. ----- შრ. ----- სამართლებრივ ურთიერთობაში იმყოფებოდნენ შპს „ს. -----“ -----თან“/დაავადებათა კონტროლის ე. ----- ცენტრთან (ტ. I, ს.ფ. 197-231, 251- 306).

4.3. 01.10.2004წ. ს. ----- ჯ. -----ს დეპარტამენტსა და შპს ლ. -----ის ს. -----ის ე. ----- ც. -----ს სალიკვიდაციო კომისიას შორის გაფორმებული შეთანხმებით ც. -----ს მოთხოვნები-ვალდებულებები სულ 332 186.60 ლარის ოდენობით გადაეკისრა ს. ----- ჯ. -----ს დეპარტამენტს (ტ. I, ს.ფ. 182,183).

საქართველოს მთავრობის 0. -----წ. #. ----- განკარგულებით ს. ----- ჯ. -----ს დეპარტამენტის უფლებამონაცვლედ დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებების ანაზღაურების ნაწილში განისაზღვრა საქართველოს შრ. -----ს, ჯანრთელობის და სო. -----ი დ. -----ს სამინისტრო (ტ. I, ს.ფ. 184-186).

4.4. საქმეში წარმოდგენილია საქართველოს შრ. -----ს, ჯა. -----ა და სო. -----ი დ. -----ს სამინისტროს 1. -----წ, NO. ----- წერილი, რომელიც გაცემულია სსიპ ლ. -----ის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და ს. ----- ჯა. ----- ე. ----- ც. -----ს ყოფილი თანამშრომლების წარმომადგენლის, მ. ----- ქ. -----ის 2014 წლის 15 ივლისის განცხადების პასუხად. დოკუმენტში მითითებულია, რომ სამინისტროს ბალანსზე, ყოფილი ს. ----- ჯ. -----ს დეპარტამენტის თანამშრომელთა მიმართ ირიცხება სახელფასო კრედიტორული დავალიანებები: მ. კ. ----- ე - 1956,84 ლარი, მ. ც. ----- ე - 3841,13 ლარი, კ. კ. ----- ი - 2976.72 ლარი, ი. კო. ----- ა - 3913.34 ლარი, ლ. ქ. ----- ე - 1613.40 ლარი, ლ. ხუ. ----- ა - 2253.2- ლარი, ს. შა. ----- ი - 1743.84 ლარი, თ. და. ----- ა - 2-58.83 ლარი, ლ. მ. ----- - 136.31 ლარი, ნ. გო. ----- ე - 2029.14 ლარი, მ. შახ-ნა. ----- ა - 3403.98 ლარი, ო. შახ-ნა. ----- ი - 1353.98 ლარი, ლ. ედ. ----- ე - 2472.79 ლარი, გ. ლო. ----- ე - 1233 ლარი, თ. ფი. ----- ი - 1474.84 ლარი, ე. კო. ----- ი - 1498.04 ლარი, ა. კ. ----- - 232.06 ლარი, ზ. მა. ----- ი - 1239.59 ლარი, ს. გას. ----- - 707.20 ლარი, ქ. კ. ----- ე - 890.1 ლარი, ე. შო. ----- ი - 521.41 ლარი, ნ. კე. ----- - 628 ლარი, მ. ზა. ----- ი - 92.74 ლარი, ნ. აბ. ----- ი - 383.56 ლარი, ე. ----- ედ. ----- 102.03 ლარი, ც. თუ. ----- ი - 948.59 ლარი, კ. ფი. ----- ი - 928.67 ლარი, თ. ქა. ----- ე - 86.80 ლარი, ლ. ს. ----- - 588.36 ლარი, თ. დო. ----- ე - 1157.69 ლარი, თ. სუ. ----- ლი - 577.29 ლარი, ი. ბუ. ----- ე - 165.43 ლარი (ტ. 1, ს.ფ. 14).

პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილია და სააპელაციო საჩივრით სადავოდ გამხდარი არ არის, რომ საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს ბალანსზე ეს დავალიანებები, კრედიტორული დავალიანების სახით, ირიცხება დღემდე.

პალატა იზიარებს გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მოცემულ მსჯელობას მასზედ, რომ საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს პასუხი წარმოადგენს აღიარებას დავალიანების არსებობის შესახებ. წერილის შინაარსით დგინდება, რომ მოპასუხე მხარეთა წარმომადგენლის 2014 წლის 15 ივლისის განცხადების პასუხად სამინისტრომ გასცა დოკუმენტი, რომელიც ცალსახად მიუთითებს, რომ მოსარჩელების მიმართ არსებობს შესაბამისი ოდენობის დავალიანება (ტ.1, ს.ფ. 14).

აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ არასწორად დაადგინა გარემოება მასზედ, რომ 1-----წ. N0----- წერილში მოხსენიებული კ. კ-----ი არის კ-----კა-----ნი და ი. კ----- არის იგივე ლ. კ-----.

აღნიშნულთან დაკავშირებით პალატა მიუთითებს, რომ რაიმე მტკიცებულება იმის შესახებ, რომ ეს დავალიანებები არა მოსარჩელების, არამედ სხვა პირთა წინაშე არსებულ დავალიანებებს ასახავს, მოპასუხეს არ წარმოუდგენია. საქმეზე არ ყოფილა წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომელიც გამორიცხავდა ფაქტობრივ გარემოებას საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს 1-----წ. N0----- წერილში მითითებულ პირებთან მოსარჩელების იგივეობის შესახებ. პალატა იზიარებს გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მოცემულ მსჯელობას მასზედ, რომ მტკიცების ტვირთის ობიექტური და სამართლიანი გადანაწილების პრინციპიდან გამომდინარე, სწორედ მოპასუხის მტკიცების საგანში შემავალ გარემოებას წარმოადგენდა დაედასტურებინა, თუ კონკრეტულად რა საიდენტიფიკაციო მონაცემებზე დაყრდნობით გასცა მან სადავო ცნობა და თუ აღნიშნული პირები არ წარმოადგენენ წინამდებარე დავის მოსარჩელე მხარეებს, მიუთითებინა კონკრეტული პირების საიდენტიფიკაციო მონაცემები, რომელთა წინაშეც სამინისტროს გააჩნია ამ წერილში აღნიშნული სახელფასო დავალიანებები.

4.5. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის შესაბამისად, ვალდებულების ძალით კრედიტორი უფლებამოსილია მოსთხოვოს მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება. შესრულება შეიძლება გამოიხატოს მოქმედებისაგან თავის შეკავებაშიც. ამავე კოდექსის 341-ე მუხლი ადგენს ქცევის შემდეგ წესს: იმ ხელშეკრულების ნამდვილობისათვის, რომლითაც აღიარებულ იქნა ვალდებულებითი ურთიერთობის არსებობა (ვალის არსებობის აღიარება), აუცილებელია წერილობითი აღიარება. თუ სხვა ფორმას გათვალისწინებული იმ ვალდებულებითი ურთიერთობის წარმოშობისათვის,

რომლის არსებობაც აღიარებულ იქნა, მაშინ აღიარებაც მოითხოვს ამ ფორმას. თუ ვალის არსებობა აღიარებულია ანგარიშსწორების (გადახდის) საფუძველზე ან მორიგების გზით, მაშინ ფორმის დაცვა არ არის აუცილებელი. მოცემულ შემთხვევაში, სასარჩელო მოთხოვნას წარმოადგენს მოპასუხის მიერ აღიარებული და მის ბალანსზე რიცხული სახელფასო დავალიანების ანაზღაურება.

შრ----ს უფლება საქართველოს კონსტიტუციით დეკლარირებული და გარანტირებული ადამიანის ძირითადი სო-----ი უფლებაა.

საქართველოს კონსტიტუციის 30-ე მუხლის მეოთხე ნაწილით, შრ----თი უფლებების დაცვა, შრ----ს სამართლიანი ანაზღაურება და უსაფრთხო, ჯანსაღი პირობები, არასრულწლოვანისა და ქალის შრ----ს პირობები განისაზღვრება კანონით.

ეკონომიკური, სო-----ი და კულტურული უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის მე-6 მუხლის საფუძველზე, ამ პაქტის მონაწილე **სახელმწიფოები აღიარებენ შრ----ს უფლებას, რომელიც შეიცავს თითოეული ადამიანის უფლებას საარსებო სახსრები მოიპოვოს საკუთარი შრ----თ, რომელსაც თავისუფლად აირჩევს ან თავისუფლად დათანხმდება ან განახორციელებენ სათანადო ღონისძიებებს ამ უფლების უზრუნველყოფისათვის.**

ადამიანის სო-----ი უფლებებთან დაკავშირებით ასევე მნიშვნელოვან დანაწესს ადგენს 1948 წლის 10 დეკემბრის ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის (ძალაშია საქართველოს უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილებით) 22-ე მუხლი, რომლის თანახმადაც, ყოველ ადამიანს, როგორც საზოგადოების წევრს, აქვს სო-----ი უზრუნველყოფის უფლება და უფლება განახორციელოს ეკონომიკური, სო-----ი და კულტურულ დარგებში, ნაციონალური მეცადინეობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მეშვეობით და ყოველი სახელმწიფოს სტრუქტურისა და რესურსების შესაბამისად, ის უფლებები, რომლებიც აუცილებელია მისი ღირსების შენარჩუნებისა და მისი პიროვნების თავისუფალი განვითარებისათვის.

ეჭვს არ იწვევს ის გარემოება, რომ **შრ----ს თავისუფლება ფართო გაგებით პირდაპირ უკავშირდება ადამიანის ღირსებასა და თავისუფალ განვითარებას. ზემოაღნიშნული საერთაშორისო ნორმები იძლევა დასკვნის საშუალებას დასაქმებულთა შრ----ს უფლების მინიმალური სტანდარტებით დაცვაზე სახელმწიფოს ვალდებულებასა და მიზანზე.**

დამსაქმებლის კანონისმიერი ვალდებულებაა, რომ შესრულებული

სამუშაოსათვის მუშაკმა უნდა მიიღოს შრ---ს შესაბამისი ანაზღაურება. მოპასუხის ქმედება (სახელფასო დავალიანების აუნაზღაურებლობა) ეწინააღმდეგება სამართლის ზოგად პრინციპებს – სამართალურთიერთობის სტაბილურობის, კეთილსინდისიერების და კანონიერების პრინციპებს. გარდა ამისა ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 23-ე მუხლით, აღიარებულია, რომ ყოველ მუშაკს აქვს უფლება იღებდეს სამართლიანსა და დამაკმაყოფილებელ გასამრჯელოს, რომელიც უზრუნველყოფს ღირსეულ ადამიანურ არსებობას თვითონ მისთვის და მისი ოჯახისათვის და რომელსაც, როცა აუცილებელია, ემატება სო-----ი უზრუნველყოფის სხვა სახსრები.

პალატას მიაჩნია, რომ საფუძვლიანია სარჩელი მოპასუხის მიერ აღიარებული და მის ბალანსზე რიცხული სახელფასო დავალიანების ანაზღაურების თაობაზე. ამდენად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით მართებულად დაკმაყოფილდა მ--- კ-----ის, მ---- ც----ის, კ----- კა-----ნის, ი---- კო-----ის, ლ---- ქ-----ის, ლ---- ხუ---ას, ს-----ა შა-----ის, ნ----- გო-----ის, მ----- შახ -ნა-----ას, ო---- შახ -ნა-----ის, ლ----- ედ-----ის, გ----- ლო-----ის, თ---- ფი-----ის, ე---- კო-----ის, ზ----- მა-----ის, თ---- დო-----ის, თ----- და-----ას (უფლებამონაცვლე გ----- და-----ა) სარჩელი. არ არსებობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილების და ამ ნაწილში გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

პალატას მიაჩნია, რომ სააპელაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები არ ქმნის სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემადგენლობას და შესაბამისად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძველს, ამდენად, პალატა ეთანხმება გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებას და ასკვნის, რომ იგი უცვლ---დ უნდა იქნეს დატოვებული.

6. საპროცესო ხარჯები

აპელანტი სახელმწიფო ბაჟის შესახებ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე გათავისუფლებულია სააპელაციო საჩივარზე სახელმწიფო ბაჟის გადახდისგან.

სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა

პალატამ

დ ა ა დ გ ი ნ ა

1. საქართველოს შრ---ს, ჯა-----ა და სო-----ი დ---ს სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.

2. უცვლელი დარჩეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კო---ის 19.09.2017წ. გადაწყვეტილება.

3. განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაეს სასამართლოში, განჩინების მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დ---თ, დასაბუთებული განჩინების ჩაბარებიდან 21 დღის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის მეშვეობით;

4. განჩინების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება განჩინების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია განჩინების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია განჩინების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და ჩაიბაროს განჩინების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება განჩინების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

თავმჯდომარე:

თ----- ზამბახიძე

მოსამართლეები:

**თ-----
ალანია**

მერაბ გაბინაშვილი